

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Тернопільський національний педагогічний університет
імені Володимира Гнатюка

ПРОЄКТ

ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА

«НАУКИ ПРО ЗЕМЛЮ»

Другого (магістерського) рівня вищої освіти

за спеціальністю Е4 Науки про Землю

галузі знань Е Природничі науки, математика та статистика

Тернопіль 2025 р.

ЛИСТ ПОГОДЖЕННЯ
освітньо-професійної програми

ГАЛУЗЬ ЗНАНЬ	Е Природничі науки, математика та статистика
СПЕЦІАЛЬНІСТЬ	Е4 Науки про Землю
ПРЕДМЕТНА СПЕЦІАЛЬНІСТЬ	–
ДРУГА СПЕЦІАЛЬНІСТЬ (ПРЕДМЕТНА СПЕЦІАЛЬНІСТЬ)	–
СПЕЦІАЛІЗАЦІЯ	–
РІВЕНЬ ВИЩОЇ ОСВІТИ	Другий (магістерський)
СТУПІНЬ	Магістр
ОСВІТНЯ КВАЛІФІКАЦІЯ	Магістр з Наук про Землю

ПОГОДЖЕНО

Голова науково-методичної ради
Тернопільського національного
педагогічного університету
імені Володимира Гнатюка

_____ Надія ДРОБИК

« » _____ 2025 р.

ЗМІНЕНО ТА ДОПОВНЕНО

проектною групою ОП «Науки про Землю»
Тернопільського національного
педагогічного університету
імені Володимира Гнатюка

Керівник проектної групи

(гарант освітньої програми)

_____ Ірина БАРНА

« » _____ 2025 р.

ПЕРЕДМОВА

Змінено та доповнено проєктною групою у складі:

1. **Барна Ірина Миколаївна**, доцент кафедри геоекології та гідрології, кандидат географічних наук;
2. **Заставецька Леся Богданівна**, професор, завідувач кафедри географії та методики її навчання, доктор географічних наук;
3. **Стецько Надія Петрівна**, доцент кафедри геоекології та гідрології, кандидат географічних наук;
4. **Кузик Ігор Романович**, доцент кафедри геоекології та гідрології, доктор філософії;
5. **Луків Юлія Степанівна**, здобувач вищої освіти, студентка групи мНпЗ-13;
6. **Кошіль Анатолій Богданович** – директор Тернопільської державної сільськогосподарської дослідної станції Інституту сільського господарства Карпатського регіону Національної академії аграрних наук України, кандидат географічних наук;
7. **Софінська Оксана Володимирівна**, завідувач сектору організації робіт та кадрового забезпечення Тернопільського обласного центру з гідрометеорології.

Рецензії-відгуки зовнішніх стейкхолдерів:

1. **Іванов Євген Анатолійович**, доктор географічних наук, професор, завідувач кафедри конструктивної географії і картографії Львівського національного університету імені Івана Франка;
2. **Сухий Петро Олексійович**, доктор географічних наук, професор кафедри геодезії, картографії та управління територіями Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича.

1. Профіль освітньо-професійної програми «Науки про Землю» зі спеціальності Е4 Науки про Землю

1 - Загальна інформація	
Повна назва закладу вищої освіти та структурного підрозділу	Тернопільський національний педагогічний університет імені Володимира Гнатюка, географічний факультет, кафедра географії та методики її навчання, кафедра геоекології та гідрології, кафедра географії України і туризму
Рівень вищої освіти	Другий (магістерський) рівень
Ступінь вищої освіти	Магістр
Галузь знань	Е Природничі науки, математика та статистика
Спеціальність	Е4 Науки про Землю
Спеціалізація (за наявності)	—
Офіційна назва освітньої програми	Науки про Землю
Освітня кваліфікація	Магістр з Наук про Землю
Кваліфікація в дипломі	Ступінь вищої освіти – магістр Спеціальність – Е4 Науки про Землю Освітня програма – Науки про Землю
Форми здобуття вищої освіти	Інституційна (очна)
Мова (и) викладання	Українська
Цикл/рівень програми	НРК України – 7 рівень, FQ-ЕНЕА – другий цикл, EQF LLL – 7 рівень
Тип диплому та обсяг освітньої програми	Диплом магістра, одиничний, 90 кредитів ЄКТС, термін навчання – 1 рік 4 місяці
Передумови	Наявність ступеня бакалавра або магістра (освітньо-кваліфікаційного рівня спеціаліста) вищої освіти
Наявність акредитації	Сертифікат про акредитацію спеціальності НД 2096729, дійсний до 01.07.2025
Інтернет адреса постійного розміщення опису освітньої програми	https://tnpu.edu.ua/about/public_inform/akredytatsiia%20ta%20litsenzuvannia/osvitni_prohramy/magistr/geo/opp_103.php
2 - Мета освітньої програми	
Забезпечити здобувачу вищої освіти через систему компетентностей засвоєння знань, умінь та навичок у сфері наук про Землю на належному рівні, який надаватиме можливість вільного доступу до працевлаштування, подальшого навчання та наукової діяльності.	
3 – Характеристика освітньої програми	
Предметна область (галузь знань, спеціальність,	Е Природничі науки, математика та статистика Е4 Науки про Землю

<p>спеціалізація (за наявності))</p>	<p>Об'єкт вивчення: природні та антропогенні об'єкти і процеси у геосферах у взаємозв'язку, перетвореннях і розвитку у просторі та часі.</p> <p>Ціль навчання: формування у здобувачів вищої освіти здатності здійснювати наукові дослідження геосфер та їхніх компонентів, встановлювати закономірності їхньої будови та розвитку, розв'язувати складні практичні та/або наукові задачі і на основі цього надавати оцінку впливу на людське суспільство і можливості промислового використання.</p> <p>Теоретичний зміст предметної області: знання основних теорій і концепцій будови, фігури, складу, походження, розвитку Землі, її геосфер, планет земної групи, методології вивчення геосфер Землі і можливості їх використання для практичних потреб.</p> <p>Методи, методики та технології: фізичні і хімічні методи, методи натурного, лабораторного, дистанційного дослідження геосфер Землі, інформаційні системи і технології.</p> <p>Інструменти та обладнання: Інструменти, обладнання та устаткування, необхідне для польового/ лабораторного/ дистанційного дослідження геосфер та їхніх компонентів (відповідно до спеціалізації).</p>
<p>Орієнтація освітньої програми</p>	<p>Освітньо-професійна.</p> <p>Зміст програми спрямований на загальну та професійну підготовку конкурентоспроможного фахівця, який володіє методологією наукового дослідження, сучасними інформаційними технологіями у галузі наук про Землю, спроможного до творчої навчально-методичної діяльності, безперервної самоосвіти, професійного самовдосконалення.</p>
<p>Основний фокус освітньої програми та спеціалізації</p>	<p>Підготовка фахівців за спеціальністю Е4 Науки про Землю. Передбачає формування інтегральної, загальних та спеціальних компетентностей, спрямованих на вирішення теоретичних та прикладних завдань. <i>Ключові слова:</i> науки про Землю, геосфери, простір, час.</p>
<p>Особливості програми</p>	<p>Освітня програма має широкий спектр навчальних дисциплін циклу професійної і практичної підготовки. Високий рівень практичної підготовки фахівців забезпечується залученням провідних спеціалістів у галузі управління водними та</p>

	земельними ресурсами та викладачів-практиків до освітнього процесу; наявністю спеціалізованих лабораторій. Можлива академічна мобільність та стажування у закладах України та за кордоном.
4 - Придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання	
Придатність до працевлаштування	Фахівець здатний виконувати зазначену професійну роботу (за ДК 003:2010): 1237.1 Головний ґрунтознавець; 2213.2 Ґрунтознавець; 3212 Технік-ґрунтознавець; 2213.2 Фахівець з агрохімії та ґрунтознавства; 1221.2 Виконавець робіт (водне господарство); 1411 Менеджери (управителі) у водному господарстві; 2114.2 Гідролог. Гідрогеолог; 2213.2 Фахівець з використання водних ресурсів; 3111 Технік-гідролог; 3212 Інспектор з використання водних ресурсів; 4113 Гідрометеоспостерігач.
Подальше навчання	Право на здобуття третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти – ступеня доктора філософії
5 – Викладання та оцінювання	
Викладання та навчання	<i>Форми навчання:</i> аудиторні заняття; самостійна та індивідуальна робота; виробнича практика; контрольні заходи, атестація. <i>Основні види навчальних занять:</i> лекція, лабораторне, практичне, семінарське, індивідуальне заняття, консультація. Заняття проводяться у аудиторіях, лабораторіях, які оснащені необхідними матеріалами, технічними засобами, приладами; на занятті викладач організовує розгляд теоретичних положень навчальної дисципліни та формує вміння й навички їх практичного застосування. <i>Основні методи викладання:</i> словесні (пояснення, бесіда, дискусія, мозковий штурм, експрес-опитування, тести тощо), наочні (демонстрування, спостереження, експеримент), практичні (тренінги, кейси, проекти), методи інтерактивного та інформаційно-комунікаційного, у т. ч. змішаного, оф-та онлайн навчання, побудованих на різних платформах (у т.ч. у системі Moodle), технічних та програмних засобах. <i>Основні методи навчання:</i> доповідь, дискусія, есе, лабораторні дослідження, робота в малих групах, рольові

	<p>дидактичні ігри, мікрОВикладання, рефлексія діяльності викладача, колеги та саморефлексія, самонавчання (аналіз, синтез, спостереження, вимірювання, порівняння, абстрагування, узагальнення, моделювання, тощо).</p>
<p>Оцінювання</p>	<p>Оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти здійснюється за системою ECTS та національною шкалою оцінювання.</p> <p>Основні <i>види внутрішнього контролю</i>: а) плановий поточний, рубіжний (модульний) та підсумковий; б) адміністративний – ректорський контроль та проміжна атестація.</p> <p><i>Поточний контроль</i> охоплює оцінювання результатів навчальної діяльності здобувача вищої освіти на окремих аудиторних заняттях та виконання завдань самостійної позааудиторної роботи, тематичний контроль. Модульний контроль здійснюється після вивчення логічно завершеної частини навчальної дисципліни (модуля) і може проводитися у формі комп'ютерного тестування, виконання письмової контрольної роботи, творчих завдань, тощо.</p> <p><i>Підсумковий контроль</i> включає семестровий контроль та державну атестацію.</p> <p><i>Державна атестація</i> здобувачів вищої освіти здійснюється у формі публічного захисту кваліфікаційної роботи магістра.</p> <p>Підсумковий контроль – екзамени та заліки з урахуванням накопичених балів у процесі поточного контролю, захист курсової роботи («Положення про курсові роботи» http://tnpu.edu.ua/about/public_inform/upload/2019/Polozhennia_pro_kursovi_roboty.pdf).</p> <p>Порядок та процедури оцінювання, задачі й перескладання, повторного вивчення дисциплін унормовані згідно: «Положення про систему оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти» https://tnpu.edu.ua/about/public_inform/upload/2024/Polozhennja_pro_systemu_otsinjuvannja.pdf «Тимчасового порядку атестації здобувачів вищої освіти із застосуванням дистанційних технологій навчання» https://tnpu.edu.ua/about/public_inform/upload/2020/Tymchasovyi_poriadok_atestatsii_zdobuvachiv_vyshchoi</p>

	<p>osvity_iz_zastosuvanniam_dystantsiinykh_tekhnolohii_navchannia.pdf</p> <p><i>Форми оцінювання:</i> індивідуальне та фронтальне усне опитування, письмове опитування, есе, презентації, портфоліо, кейси, реферативні повідомлення, тестування, контрольні роботи, дискусії за круглим столом; презентація наукової роботи; захист звітів лабораторних робіт; заліки, екзамени; звіт про результати виробничої практики та його захист; самота взаємооцінювання.</p>
6 – Програмні компетентності	
Інтегральна компетентність	Здатність розв'язувати складні наукові задачі та практичні проблеми, включно з прийняттям рішень щодо відбору даних та вибору методів досліджень при вивченні геосфер (відповідно до спеціалізації) у різних просторово-часових масштабах із використанням комплексу міждисциплінарних даних та в умовах недостатності інформації, невизначеності умов та вимог.
Загальні компетентності	<p>K01. Здатність до адаптації і дії в новій ситуації.</p> <p>K02. Вміння виявляти, ставити, вирішувати проблеми.</p> <p>K03. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності).</p> <p>K04. Здатність працювати в міжнародному контексті.</p> <p>K05. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.</p>
Спеціальні (фахові) компетентності (ФК)	<p>K08. Розуміння необхідності дотримання норм авторського і суміжних прав інтелектуальної власності; сприйняття державної та міжнародної систем правової охорони інтелектуальної власності.</p> <p>K09. Знання сучасних засад природокористування, взаємодії природи і суспільства із застосуванням раціонального використання природних ресурсів, екологічних аспектів та основ природоохоронного законодавства.</p> <p>K10. Розуміння планети як єдиної системи, найважливіших проблем її будови та розвитку.</p> <p>K11. Володіння сучасними методами досліджень, які використовуються у виробничих та науково-дослідницьких організаціях при вивченні Землі, її геосфер та їхніх компонентів.</p>

K12. Здатність застосовувати знання і необхідні практичні навички з планування, організації, мотивування, контролю та регулювання діяльності профільних підприємств і установ.

K13. Уміння застосовувати наукові знання і практично втілювати їх для розробки та впровадження механізмів геопланування, територіального планування, проведення моніторингу розвитку регіонів, складання стратегічних планів і програм.

7 – Програмні результати навчання

ПР01. Аналізувати особливості природних та антропогенних систем і об'єктів геосфер Землі.

ПР02. Застосовувати свої знання для визначення і вирішення проблемних питань і прийняття обґрунтованих рішень в науках про Землю.

ПР03. Вміти спілкуватися з фахівцями та експертами різного рівня інших галузей знань, у тому числі в міжнародному контексті, в глобальному інформаційному середовищі.

ПР04. Розробляти, керувати та управляти проектами в науках про Землю, оцінювати і забезпечувати якість робіт.

ПР05. Планувати і здійснювати наукові експерименти, писати наукові роботи за фахом.

ПР06. Вміти здійснювати екологічну оцінку, аудит, ліцензування, сертифікацію використання природних ресурсів, прогнозувати розвиток екологічних, технологічних, економічних та соціальних наслідків на окремих об'єктах природокористування.

ПР07. Знати сучасні методи дослідження Землі та її геосфер і вміти їх застосовувати у виробничій та науково-дослідницькій діяльності.

ПР08. Знати принципи управління підприємствами сфери природокористування, їхньої організації, виробничої та організаційної структури управління.

ПР09. Розробляти та впроваджувати механізми територіального менеджменту, геопланування, здійснювати моніторинг регіонального розвитку, складати плани та програми.

ПР10. Вирішувати практичні задачі наук про Землю (за спеціалізацією) з використанням теорій, принципів та методів різних спеціальностей з галузі природничих наук.

ПР11. Використовувати сучасні методи моделювання та обробки геоінформації при проведенні інноваційної діяльності.

ПР12. Самостійно планувати виконання інноваційного завдання та формулювати висновки за його результатами.

ПР13. Оцінювати еколого-економічний вплив на довкілля при впровадженні інженерних заходів та проектувати природоохоронні заходи.

8 – Ресурсне забезпечення реалізації програми

Кадрове забезпечення	<p>Науково-педагогічні працівники, що забезпечують освітню-професійну програму, є штатними співробітниками університету, мають наукові ступені і вчені звання та відповідають кадровим вимогам ліцензійних умов провадження освітньої діяльності на другому (магістерському) рівні вищої освіти (Постанова Кабінету Міністрів України № 1187 від 30 грудня 2015 р. (в редакції постанови Кабінету Міністрів України від 24 березня 2021 р. № 365) «Ліцензійні умови провадження освітньої діяльності»).</p> <p>Викладання навчальних дисциплін обов'язкового компонента здійснює 3 докторів наук, професорів та 7 кандидатів наук, доцентів, 1 асистент.</p> <p>Усі викладачі ОП мають діючі профілі в професійних наукових мережах ORCID, ResearcherID, Google Scholar.</p> <p>Викладачі, що забезпечують реалізацію даної програми, мають відповідну базову освіту, необхідну кількість публікацій у фахових виданнях, беруть активну участь у науково-практичних конференціях різного рівня (міжнародних, всеукраїнських, регіональних).</p> <p>З метою підвищення фахового рівня всі науково-педагогічні працівники один раз на п'ять років проходять стажування, у т.ч. закордонні.</p>
Матеріально-технічне забезпечення	<p>Матеріально-технічне забезпечення ОПП відповідає ліцензійним вимогам щодо надання освітніх послуг у сфері вищої освіти і є достатнім для забезпечення якості освітнього процесу, зокрема:</p> <ul style="list-style-type: none"> – навчальні корпуси; – гуртожитки; – тематичні кабінети; – спеціалізовані лабораторії; – комп'ютерні класи; – бібліотека, читальний зал, – пункти харчування; – точки бездротового доступу до мережі Інтернет; – мультимедійне обладнання; – спортивний зал, спортивні майданчики. <p>Матеріально-технічне забезпечення дозволяє організувати освітній процес протягом всього циклу підготовки здобувачів вищої освіти.</p>

Інформаційне та навчально-методичне забезпечення

Інформаційне забезпечення. На офіційному веб-сайті ТНПУ <http://tnpu.edu.ua/> в рубриці «Навчання» розміщено інформаційний портал, на якому представлена інформація географічного факультету щодо змісту та нормативно-методичного забезпечення ОПП; розкладу занять та підсумкової атестації, графіку навчального процесу, модульних та підсумкових контролів, проведення індивідуальних занять, ліквідації академічної заборгованості здобувачів вищої освіти; каталоги вибіркових дисциплін тощо. Через рубрику «Бібліотека» є доступ до усіх послуг наукової бібліотеки ТНПУ, зокрема до електронного каталогу, репозитарію, наукових видань ТНПУ, фахових видань України, міжнародних науково-метричних баз Scopus та Web of Science тощо. У навчальних корпусах ТНПУ наявні точки бездротового доступу до мережі Інтернет.

Інформація щодо ОПП, її оцінки, вступу на освітню програму, навчання здобувачів вищої освіти за ОПП, оцінки якості викладання представлені також на сторінці географічного факультету info.elr.tnpu.edu.ua/географічний. Для забезпечення інтеграції навчальної та науково-дослідницької діяльності здобувачів вищої освіти працює веб-сторінка, на якій розміщено збірник наукових праць «Наукові записки Тернопільського національного педагогічного університету ім. В. Гнатюка. Серія Географія».

Навчально-методичне забезпечення: навчально-методичний комплекс усіх навчальних дисциплін, (робоча програма та силабус навчальної дисципліни; навчальний контент (лекції, тематика та зміст лабораторних (практичних) робіт; кейси для самостійної роботи, поточного і підсумкового контролю; тематика індивідуальних завдань, кваліфікаційних робіт; забезпечення навчальними інформаційними джерелами); програма виробничої практики.

Для забезпечення рівного доступу всіх учасників освітнього процесу, незалежно від місця їх проживання та форми навчання, до якісних навчальних та методичних матеріалів, створені електронні навчально-методичні комплекси навчальних дисциплін (ЕНМКНД), основною складовою яких є електронний освітній ресурс (ЕОР).

	ЕОР містить електронні навчальні, наукові, інформаційні, довідкові матеріали, розміщені в локальній мережі університету або мережі Інтернет; засоби інфокомунікацій для інтерактивної взаємодії суб'єктів освітнього процесу протягом усього часу вивчення дисципліни. Зберігання, поширення, забезпечення доступу до ЕНМКНД здійснюється у ТНПУ за допомогою системи управління навчальними ресурсами Moodle.
9 – Академічна мобільність	
Національна кредитна мобільність	Можливість у рамках академічного обміну між ТНПУ та ЗВО України (згідно укладених угод з університетами-партнерами) навчатися, стажуватися, проходити практику на базі університету, що приймає здобувачів вищої освіти, з наступним визнанням академічних результатів освітньої та/або освітньо-наукової діяльності в університеті з використанням європейської системи трансферу та накопичення кредитів ЄКТС.
Міжнародна кредитна мобільність	Згідно з угодами ТНПУ про міжнародну кредитну мобільність, зокрема, ERASMUS+: Університет Humanitas (м. Сосновець) (27.11.2018 р. – необмежений); Куявсько-Поморська вища школа (м. Бидгощ) (27.10.2014 р. – необмежений); Вища лінгвістична школа у м. Ченстохова (27.10.2014 р. – необмежений); Гданський університет (м. Гданськ) (12.11.2021 р. – 12.10.2026 р.). http://tnpu.edu.ua/about/pidrozdily/partners.php
Навчання іноземних здобувачів вищої освіти	Навчання іноземних здобувачів не здійснюється

2. Перелік компонент освітньо-професійної програми та їх логічна послідовність

Код н/д	Компоненти освітньої програми (навчальні дисципліни, курсові проекти (роботи), практики, кваліфікаційна робота	Кількість кредитів	Форма підсумкового контролю
2.1. ОБОВ'ЯЗКОВІ КОМПОНЕНТИ ОП			
2.1.1. Загальна підготовка			
ОК 1	Філософія науки	3	екзамен
ОК 2	Історія і методологія науки про довкілля	3	залік
ОК 3	Методика наукових досліджень	3	екзамен
ОК 4	Цифрові технології в освіті та науці: тренінг-курс	3	залік
ОК 5	Іноземна мова для академічних цілей	4	екзамен
Обсяг обов'язкових компонент циклу загальної підготовки ОП		16	
2.1.2. Професійна підготовка			
ОК 6	Тематична картографія	4	залік
ОК 7	Глобальні зміни клімату	4	залік
ОК 8	Фізико-хімічні механізми природних процесів у біосфері	4	залік
ОК 9	Проблеми сучасного суспільства: глобальний та регіональний контекст	4	екзамен
ОК 10	Землелогія	4	екзамен
ОК 11	Конструктивна географія	4	екзамен
ОК 12	Стратегія сталого розвитку	4	екзамен
ОК 13	Системний аналіз якості навколишнього середовища	4	екзамен
Обсяг обов'язкових компонент циклу професійної підготовки ОП		32	
2.1.3. Практика			
ОК 14	Виробнича практика	7	залік
ОК 15	Підготовка кваліфікаційної роботи	10	залік
Обсяг обов'язкових компонент циклу практичної підготовки ОП		17	
2.1.4. Атестація			
ОК 16	Кваліфікаційна робота	1	екзамен
Загальний обсяг обов'язкових компонент:		66	
2.2. ВИБІРКОВІ КОМПОНЕНТИ ОП			
2.2.1. Загальна підготовка			
Вибіркові компоненти*		6	заліки
2.2.2. Професійна підготовка			
Вибіркові компоненти*		18	заліки
Загальний обсяг вибірових компонент:		24	
ЗАГАЛЬНИЙ ОБСЯГ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ		90	

*Вибіркові компоненти (навчальні дисципліни) із загальноуніверситетського каталогу вибірових навчальних дисциплін загальної підготовки та каталогу вибірових дисциплін професійної підготовки освітньої програми, а також навчальних дисциплін з інших освітніх програм чи інших рівнів вищої освіти ТНПУ / інших ЗВО за програмами зовнішньої чи внутрішньої академічної мобільності.

2.2. Структурно-логічна схема навчальних дисциплін ОП

3. Форма атестації здобувача вищої освіти

<p>Форма атестації здобувачів вищої освіти</p>	<p>Атестація випускників освітньої програми спеціальності Е4 Науки про Землю проводиться у формі публічного захисту кваліфікаційної роботи магістра та завершується видачею документу встановленого зразка про присудження йому ступеня магістра із присвоєнням кваліфікації: «Магістр з Наук про Землю».</p> <p>Обов'язковою умовою допуску до захисту є успішне виконання здобувачем його індивідуального навчального плану.</p>
<p>Вимоги до кваліфікаційної роботи</p>	<p>Кваліфікаційна робота передбачає самостійну дослідницьку діяльність. Кваліфікаційна робота повинна вміщувати аналіз літературних джерел і результати самостійної творчої роботи студента з матеріалом, що отриманий і опрацьований ним особисто. Обсяг та структура роботи встановлюється закладом вищої освіти.</p> <p>Кваліфікаційна робота передбачає розв'язання складної спеціалізованої задачі або практичної проблеми в галузі природничої освіти та науки; має на меті застосування певних теорій та методів природничих наук; характеризується комплексністю та невизначеністю умов. Вона відповідає вимогам оригінальності, унікальності та неповторності висунутих положень з чітким обґрунтуванням методології наукового пошуку.</p> <p>Кваліфікаційна робота не містить академічного плагіату, фальсифікації та фабрикації й обов'язково проходить перевірку на плагіат на освітній платформі ТНПУ Moodle.</p> <p>Кваліфікаційна робота оприлюднюється на офіційному сайті ТНПУ або у репозитарії ТНПУ.</p>
<p>Вимоги до публічного захисту</p>	<p>Захист кваліфікаційної роботи відбувається прилюдно на засіданні екзаменаційної комісії. Передумовою допуску до захисту кваліфікаційної роботи є попередній захист її на міжкафедральному науково-методичному семінарі, апробація результатів дослідження та основних висновків на наукових конференціях, методичних семінарах тощо. Доцільним є опублікування тез доповідей, статей у студентському та магістерських вісниках ТНПУ, у вітчизняних та зарубіжних фахових наукових виданнях.</p>
<p>Внутрішнє забезпечення якості вищої освіти</p>	
<p>Система внутрішнього забезпечення якості вищої освіти</p>	<p>Функціонує система внутрішнього забезпечення якості, яка передбачає здійснення таких процедур і заходів:</p> <ul style="list-style-type: none"> – визначення принципів та процедур забезпечення якості вищої освіти; – здійснення моніторингу та періодичного перегляду освітніх програм;

	<ul style="list-style-type: none"> – щорічне оцінювання здобувачів вищої освіти, науково-педагогічних і педагогічних працівників вищого навчального закладу та регулярне оприлюднення результатів таких оцінювань на офіційному веб-сайті вищого навчального закладу, на інформаційних стендах та в будь-який інший спосіб; – забезпечення підвищення кваліфікації педагогічних, наукових і науково-педагогічних працівників; – забезпечення наявності необхідних ресурсів для організації освітнього процесу, у тому числі самостійної роботи студентів; – забезпечення наявності інформаційних систем для ефективного управління освітнім процесом; – забезпечення публічності інформації про освітні програми, ступені вищої освіти та кваліфікації; – забезпечення дотримання академічної доброчесності працівниками закладів вищої освіти та здобувачами вищої освіти, у тому числі створення і забезпечення функціонування ефективної системи запобігання та виявлення академічного плагіату. <p>Система забезпечення ЗВО якості освітньої діяльності та якості вищої освіти за поданням ЗВО оцінюється Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти або акредитованими ним незалежними установами оцінювання та забезпечення якості вищої освіти на предмет її відповідності вимогам до системи забезпечення якості вищої освіти, що затверджуються Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти, та міжнародним стандартам і рекомендаціям щодо забезпечення якості вищої освіти.</p> <p>Регулюється Положенням про внутрішню систему забезпечення якості в Тернопільському національному педагогічному університеті імені Володимира Гнатюка, затвердженим вченою радою університету, протокол № 7 від 23.02.2016 р. із змінами і доповненнями, затвердженими вченою радою університету, протокол № 3 від 23.09.2023 р., уведеними в дію наказом ректора № 280-р від 23.09.2023 р.</p> <p>https://tnpu.edu.ua/about/public_inform/upload/2023/Polozhennia_pro_systemu_vnutrishnoho_zabezpechennia_yakosti_osvity.pdf</p>
<p>Принципи та процедури забезпечення якості освіти</p>	<p>Принципи та процедури забезпечення якості вищої освіти в ТНПУ представлені у таких нормативних документах:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Положення про організацію освітнього процесу Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка: <p>https://tnpu.edu.ua/about/public_inform/upload/2023/Polozhennia_pro_orhanizatsiiu_osvitnoho_protsesu.pdf</p>

	<ul style="list-style-type: none"> • Положення про організацію та проведення практик студентів: https://tnpu.edu.ua/about/public_inform/upload/2023/Polozhennia_pro_orhanizatsiiu_ta_provedennia_praktyk_studentiv.pdf • Положення про академічну мобільність здобувачів вищої освіти та науковопедагогічних працівників. Положення про реалізацію права на академічну мобільність: https://tnpu.edu.ua/about/public_inform/upload/2019/Polozhennia_pro_poriadok_realizatsii_prava_na_akademichnu_mobilnist.pdf • Положення про систему внутрішнього забезпечення якості освіти: https://tnpu.edu.ua/about/public_inform/upload/2023/Polozhennia_pro_systemu_vnutrishnoho_zabezpechennia_yakosti_osvity.pdf • Положення про навчально-науковий центр якості освіти: https://tnpu.edu.ua/about/public_inform/upload/2023/Polozhennia_pro_NNTs_Ja_O.pdf
Моніторинг та періодичний перегляд освітніх програм	<p>Механізм створення та періодичного перегляду ОП закладено у «Положенні про розроблення та супроводження освітніх програм»: https://tnpu.edu.ua/about/public_inform/upload/2023/Polozhennia_pro_rozroblennia_i_suprovodzhennia_osvitnikh_program_u_TNPU.pdf</p> <p>Група забезпечення ОП здійснює моніторинг ринку праці, організаційно супроводжує процес підготовки здобувачів вищої освіти протягом усього терміну навчання, аналізує її актуальність, відповідність ОП чинним нормативним документам, рекомендаціям МОН України, вимогам роботодавців та студентської спільноти й, за необхідності, розробляє зміни до навчальних планів та іншої документації. Пропозиції щодо удосконалення ОП надає програмна рада як дорадчий орган гаранта ОП.</p> <p>Положення про систему внутрішнього забезпечення якості в Тернопільському національному педагогічному університеті імені Володимира Гнатюка, затвердженим вченою радою університету, (із змінами і доповненнями), затвердженим вченою радою університету, протокол № 3 від 26.09.2023 р. https://tnpu.edu.ua/about/public_inform/upload/2023/Polozhennia_pro_systemu_vnutrishnoho_zabezpechennia_yakosti_osvity.pdf</p>
Щорічне оцінювання здобувачів вищої освіти, науково-педагогічних працівників ЗВО та регулярне	<p>Впроваджено механізм оцінювання досягнень здобувачів – претендентів на отримання стипендій; оцінювання науково-педагогічних працівників на основі рейтингів науково-дослідної, методичної та організаційної роботи і рейтингування викладачів за результатами анкетування здобувачів. Він закладений у таких нормативних документах ТНПУ:</p>

<p>оприлюднення результатів таких оцінювань на офіційному веб-сайті, на інформаційних стендах та в будь-який інший спосіб</p>	<p>Положення про рейтингове оцінювання здобувачів вищої освіти в Тернопільському національному педагогічному університеті імені Володимира Гнатюка: https://tnpu.edu.ua/about/public_inform/upload/2017/Polozhennia_pro_reitynhove_otsiniuvannia_zdobuvachiv_vyshchoi_osvity.pdf</p> <p>Порядок формування рейтингу осіб, що навчаються за кошти державного (місцевого) бюджету: http://tnpu.edu.ua/about/public_inform/upload/2017/Polozhennja_pro_form_reytyngu_derzhbjud_zhet.pdf</p> <p>Правила призначення стипендій у Тернопільському національному педагогічному університеті імені Володимира Гнатюка: https://tnpu.edu.ua/about/public_inform/upload/Vchena_rada%2018-19/%D0%9F%D1%80%D0%B0%D0%B2%D0%B8%D0%BB%D0%B0%20%D0%BF%D1%80%D0%B8%D0%B7%D0%BD%D0%B0%D1%87%D0%B5%D0%BD%D0%BD%D1%8F%20%D1%81%D1%82%D0%B8%D0%BF%D0%B5%D0%BD%D0%B4%D1%96%D0%B9.pdf</p> <p>Положення про рейтингове оцінювання професійної діяльності науково-педагогічних працівників: https://tnpu.edu.ua/about/public_inform/upload/2021/Polozhennia_pro_reitynhove_otsiniuvannia_profesiinoi_diiialnosti_naukovo_pedahohichnykh_pratsivnykiv.pdf</p> <p>Результати оцінки та рейтингування оприлюднюються на веб-сайті ТНПУ: https://tnpu.edu.ua/about/public_inform/upload/2023/Rezultaty_reitynhovoho_otsiniuvannia_naukovo-pedahohichnykh_pratsivnykiv_za_2023_kalendarnyi_rik.pdf</p>
<p>Підвищення кваліфікації науково-педагогічних, педагогічних та наукових працівників</p>	<p>Регулюється положенням про підвищення кваліфікації (стажування) педагогічних і науково-педагогічних працівників, затвердженим вченою радою університету протокол № 9 від 23. 02. 2021 р., із доповненнями, затвердженим вченою радою університету протокол № 9 від 23. 01. 2024 р., уведеним в дію наказом ректора № 21-р від 23. 01. 2024 р. https://tnpu.edu.ua/about/public_inform/upload/2024/Polozhennia_pro_pidvyshchennia_kvalifikatsii_pedahohichnykh_i_naukovo-pedahohichnykh_pratsivnykiv.pdf</p> <p>Ведеться робота над посиленням практичної складової підвищення кваліфікації НПП в системі післядипломної та неформальної освіти, зокрема, шляхом проходження стажувань на підприємствах, установах, організаціях в межах України та закордоном, участі у міжнародних проектах, грантових програмах, навчання за сертифікатними програмами. В ТНПУ розроблена та реалізується програма професійного розвитку</p>

	<p>викладачів:</p> <p>https://tnpu.edu.ua/about/public_inform/upload/2021/Polozhennja_pro_prof_rozv_n-p.pdf</p>
<p>Наявність необхідних ресурсів для організації освітнього процесу</p>	<p>Здобувачі ОП забезпечені необхідними ресурсами (матеріальна база, навчально-методичне та інформаційне забезпечення, дистанційна освітня платформа Moodle). Реалізуються заходи щодо удосконалення організації самостійної роботи здобувачів різних форм навчання, в т.ч. через постійний моніторинг, актуалізацію курсів дисциплін, дистанційну освітню платформу Moodle. У ТНПУ діють:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Положення про організацію самостійної роботи студентів: https://tnpu.edu.ua/about/public_inform/upload/2017/Polozhennia_pro_samostiinu_robotu_studentiv.pdf • Положення про дистанційне навчання в Тернопільському національному педагогічному університеті імені Володимира Гнатюка: https://tnpu.edu.ua/about/public_inform/upload/2023/Polozhennia_pro_dystantsiine_navchannia.pdf • Положення про електронний навчально-методичний комплекс навчальної дисципліни: https://tnpu.edu.ua/about/public_inform/upload/2019/Polozhennia_pro_elektronnyi_navchalno_metodychnyi_kompleks_navchalnoi_dystrypliny.pdf
<p>Забезпечення дотримання академічної доброчесності працівниками ЗВО та здобувачами вищої освіти, у тому числі створення і забезпечення функціонування ефективної системи запобігання та виявлення академічного плагіату у наукових працях працівників ЗВО і здобувачів вищої освіти</p>	<p>У ТНПУ діє:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Положення про запобігання і виявлення плагіату та інших академічної нечесності у навчальній та науково-дослідній роботі здобувачів вищої освіти: https://tnpu.edu.ua/about/public_inform/upload/2018/Polozhennia_pro_zapobihannia_i_vyjavlennia%20plahiatu_ta_inshykh_vydiv_akademichnoi_nechesnosti_u_navchalnii_ta_naukovo-doslidnii%20roboti_ZVO.pdf • Положення про запобігання і виявлення плагіату та інших видів академічної нечесності у навчально-методичній та науково-дослідній роботі працівників: https://tnpu.edu.ua/naukova-robota/public%20information/Plagiat%20pracivn.pdf • В ТНПУ діє Постійна комісія з питань етики і академічної доброчесності запобігання плагіату освітній діяльності: https://tnpu.edu.ua/naukova-robota/komisija_akademichna_dobrochesnistj.php <p>Усі здобувачі вищої освіти спеціальності Е4 Науки про Землю та науково-педагогічні працівники, що забезпечують реалізацію ОП, підписують декларацію про дотримання академічної доброчесності. Кваліфікаційні роботи здобувачів вищої освіти перевіряються на плагіат в системі Moodle.</p>

Інші процедури і заходи	У ТНПУ діють: Інституційна модель системи внутрішнього забезпечення якості освіти: https://tnpu.edu.ua/about/pidrozdily/monitoring/Instytutsiina_model_systemy_vnutrishnoho_zabezpechennia_iakosti_TNPU.pdf ; Моніторинг внутрішнього забезпечення якості освіти: https://tnpu.edu.ua/about/pidrozdily/monitoring/resultaty_monitiryn_hovyh_doslidzhenj_2022-2023..pdf
--------------------------------	--

4. Матриця відповідності програмних компетентностей обов'язковим компонентам освітньої програми

Код н/д	ІК	Загальні компетентності					Спеціальні (фахові) компетентності								
		К	К	К	К	К	К	К	К	К	К	К	К	К	
		01	02	03	04	05	08	09	10	11	12	13	14	15	
ОК 1	•			•				•	•		•	•			
ОК 2	•	•	•		•									•	
ОК 3	•			•	•		•	•		•	•	•	•		
ОК 4	•			•	•	•			•			•	•	•	
ОК 5	•	•				•		•			•	•	•		
ОК 6	•				•		•	•	•	•				•	
ОК 7	•	•	•	•	•			•	•		•		•	•	
ОК 8	•	•		•			•	•	•	•	•	•			
ОК 9	•			•			•	•	•		•				
ОК 10	•				•		•	•		•					
ОК 11	•		•	•	•	•	•	•		•					
ОК 12	•		•	•	•	•		•	•	•	•	•	•	•	
ОК 13	•	•	•	•	•	•		•	•			•	•	•	
ОК 14	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	
ОК 15	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•		•	•	•	

5. Матриця забезпечення результатів навчання обов'язковими компонентами освітньої програми

Код н/д	Результати навчання												
	ПР 01	ПР 02	ПР 03	ПР 04	ПР 05	ПР 06	ПР 07	ПР 08	ПР 09	ПР 10	ПР 11	ПР 12	ПР 13
ОК 1	•	•	•						•				
ОК 2					•			•			•		•
ОК 3	•		•					•		•	•		
ОК 4	•			•		•							•
ОК 5	•			•									•
ОК 6	•		•			•			•	•			•
ОК 7	•	•	•		•	•		•		•	•		•
ОК 8	•	•					•		•				
ОК 9	•	•							•			•	
ОК 10	•						•					•	
ОК 11	•	•					•			•		•	
ОК 12	•				•		•	•		•	•	•	
ОК 13					•	•	•	•	•	•	•	•	•
ОК 14					•	•	•	•	•	•	•	•	•
ОК 15	•	•	•		•	•	•	•		•	•	•	•

6. Перелік нормативних документів, на яких базується освітня програма

1. Закон України «Про вищу освіту». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18#Text>
2. Національна рамка кваліфікацій, затверджена постановою Кабінету міністрів України від 23.11.2011 № 1341 (зі змінами). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1341-2011-%D0%BF#Text>
3. Ліцензійні умови провадження освітньої діяльності, затверджені постановою Кабінету Міністрів України від 30 грудня 2015 р. № 1187 (в редакції постанови Кабінету Міністрів України від 24 березня 2021 р. № 365). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1187-2015-%D0%BF#Text>
4. Класифікатор професій ДК 003:2010 : Національний класифікатор України: наказ Держспоживстандарту України від 28.07.2010 № 327 / Державний комітет України з питань технічного регулювання та споживчої політики. URL: https://hrliga.com/docs/327_KP.htm .
5. Довідник користувача ЄКТС. 2015. URL: https://erasmusplus.org.ua/wp-content/uploads/2016/01/2016_ECTS_Users_Guide-2015_Ukrainian_translation.pdf
6. Стандарти і рекомендації щодо забезпечення якості в Європейському просторі вищої освіти (ESG). Київ: ТОВ «ЦС», 2015. 32 с. URL: <https://bit.ly/3ONiMqN>
7. Методичні рекомендації щодо розроблення стандартів вищої освіти, затверджені наказом Міністерства освіти і науки України від 01.06.2017 № 600 (у редакції наказу Міністерства освіти і науки України від 30.04.2020 № 584). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0600729-16#n9>
8. Рамки кваліфікацій у Європейському освітньому просторі. Навчально-методичний посібник / В.М. Захарченко, М. В. Міусов, Д. Г. Парменова. Одеса: НУ «ОМА», 2017. 88 с. URL: <https://bit.ly/3MULHsz>
9. Положення про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти (наказ Міністерства освіти і науки України від 11.07.2019 № 977. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0880-19#Text>
10. Рекомендації щодо застосування критеріїв оцінювання якості освітньої програми / Затверджено Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти 17 листопада 2020 року: / ТОВ «Український освітянський видавничий центр «Оріон»». Київ, 2020. 66 с. URL: <https://bit.ly/3PS19aw>
11. Стандарт вищої освіти України другого (магістерського) рівня, галузь знань 10 – «Природничі науки», спеціальність 103 – «Науки про Землю». Затверджений і введений в дію наказом Міністерства освіти і науки України від 21.11.2019 р. № 1453. URL : <https://mon.gov.ua/storage/app/media/vishcha-osvita/zatverdzeni%20standarty/2019/11/22/2019-11-22-103-M.pdf>

Гарант освітньої програми,
кандидат географічних наук, доцент кафедри геоекології
та гідрології _____ Ірина БАРНА

Програма схвалена на засіданні кафедри геоекології та гідрології
Протокол № ____ від __ _____ 2025 р.

Завідувач кафедри геоекології та гідрології _____ Любомир ЦАРИК

Програма схвалена на засіданні кафедри географії та методики її навчання
Протокол № ____ від __ _____ 2025 р.

Завідувач кафедри географії
та методики її навчання _____ Леся ЗАСТАВЕЦЬКА

Програма схвалена на засіданні кафедри географії України і туризму
Протокол № ____ від __ _____ 2025 р.

В.о. завідувача кафедри географії України
і туризму _____ Ярослав МАРИНЯК

Програма затверджена вченою радою географічного факультету
Протокол № ____ від __ _____ 2025 р.

Голова вченої ради факультету _____ Андрій КУЗИШИН

Керівник навчально-наукового центру
якості освіти _____ Ольга ПЕЖИНСЬКА

Освітньо-професійна програма рекомендована до впровадження вченою радою
Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира
Гнатюка

Протокол № ____ від __ _____ 2025 р.

Учений секретар університету _____ Галина ДРАПАК